

این معاهده در ۲۵ ژوئیه ۱۹۵۱ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 96, p. 271.

۳۸. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۲۹) درباره‌ی کار اجباری (۱۹۳۰).

این معاهده در اول مه ۱۹۳۲ به اجرا گذاشته شد:

Société des Nations, *Recueil des traités*, Vol. 39, p. 55.

۳۹. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۱۰۵) درباره‌ی الغای کار اجباری

(۱۹۵۷). این معاهده در ۱۷ ژانویه ۱۹۵۹ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 320, p. 291.

(ج) پناهندگی

۴۰. معاهده‌ی سازمان دولت‌های آمریکایی درباره‌ی پناهندگی (۱۹۲۸). این معاهده

در ۲۱ مه ۱۹۲۹ به اجرا گذاشته شد:

International Conferences of American State, 1889-1928, p. 434.

۴۱. معاهده‌ی سازمان دولت‌های آمریکایی درباره‌ی پناهندگی سیاسی (۱۹۳۳). این

معاهده در ۲۸ مارس ۱۹۳۵ به اجرا گذاشته شد:

International Conference of American State, 1st Supplement,

1933-1940, p. 116.

۴۲. معاهده‌ی سازمان دولت‌های آمریکایی درباره‌ی پناهندگی دیپلماتیکی

(۱۹۵۴). این معاهده در ۲۹ دسامبر ۱۹۵۴ به اجرا گذاشته شد:

International Conferences of American States, 2nd Supplement,

1942-1954, p. 334.

۴۳. معاهده‌ی سازمان دولت‌های آمریکایی درباره‌ی پناهندگی سرزمینی (۱۹۵۴).

این معاهده در ۲۹ دسامبر ۱۹۵۴ به اجرا گذاشته شد:

International Conferences of American States, 2nd Supplement,

1942-1954, p. 345.

(د) آزادی اطلاعات

۴۴. معاهده‌ی حق بین‌المللی تکذیب و تصحیح (۱۹۵۲). این معاهده در ۲۴ اوت

۱۹۶۲ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 439, p. 191.

اسناد مربوط به حمایت از برخی گروه‌های اجتماعی

(الف) بیگانگان، پناهندگان، افراد بی‌تابعیت

۴۵. معاهده‌ی وضعیت پناهندگان (۱۹۵۱). این معاهده در ۲۲ آوریل ۱۹۵۴ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 189, p. 137.

۴۶. مقاوله‌نامه‌ی وضعیت پناهندگان (۱۹۶۶). این مقاوله‌نامه در ۴ اکتبر ۱۹۶۷ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 606, p. 267.

۴۷. معاهده‌ی وضعیت افراد بی‌تابعیت (۱۹۵۴). این معاهده در ۶ ژوئن ۱۹۶۰ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 360, p. 117.

۴۸. معاهده‌ی کاهش موارد بی‌تابعیتی (۱۹۶۱). این معاهده در ۱۳ دسامبر ۱۹۷۵ به اجرا گذاشته شد:

Doc. Nations Unies A/Conf. 9/15 (1961).

۴۹. معاهده‌ی سازمان وحدت آفریقا درباره‌ی جنبه‌های ویژه‌ی مسائل پناهندگان در آفریقا (۱۹۶۹). این معاهده در ۲۰ ژوئن ۱۹۷۴ به اجرا گذاشته شد:

Doc. UN MHCR/131 (1969).

۵۰. توافق‌نامه‌ی اروپایی درباره‌ی انتقال مسئولیت در مورد پناهندگان (۱۹۸۰). این توافق‌نامه در اول دسامبر ۱۹۸۰ به اجرا گذاشته شد:

Conseil de l'Europe, *Série des traités européens* n° 107.

(ب) کارگران

۵۱. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۱۱) درباره‌ی حقوق تجمع و اتحاد کارگران کشاورزی (۱۹۲۱). این معاهده در ۱۱ مه ۱۹۲۳ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 38, p. 153-159 (n° 594).

۵۲. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۸۷) درباره‌ی آزادی اتحادیه‌ای و پشتیبانی از حقوق اتحادیه‌ای (۱۹۴۸). این معاهده در ۴ آوریل ۱۹۵۰ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 68, p. 17.

۵۳. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۹۸) درباره‌ی اجرای اصول حق سازمان‌دهی و مذاکره‌ی جمعی (۱۹۴۹). این معاهده در ۸ ژوئیه‌ی ۱۹۵۱ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 96, p. 257.

۵۴. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۱۲۲) درباره‌ی سیاست اشتغال (۱۹۶۴). این معاهده در ۱۵ ژوئیه‌ی ۱۹۶۶ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 569, p. 65.

۵۵. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۱۳۵) درباره‌ی پشتیبانی از نمایندگان کارگران در مؤسسات و اعطای تسهیلات به آنان (۱۹۷۱). این معاهده در ۳۰ ژوئن ۱۹۷۳ به اجرا گذاشته شد:

OIT, *Bulletin officiel*, Vol. LIV (1971), n° 3.

۵۶. معاهده‌ی سازمان بین‌المللی کار (شماره‌ی ۱۴۱) درباره‌ی تشکلهای کارگران روستایی و نقش آنان در توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی (۱۹۷۵). این معاهده در ۲۴ نوامبر ۱۹۷۷ به اجرا گذاشته شد:

OIT, *Bulletin officiel*, Vol. LVIII (1975), Ser A. n° 1.

۵۷. معاهده‌ی اروپایی درباره‌ی وضع حقوقی کارگران مهاجر (۱۹۷۷). این معاهده در اول مه ۱۹۸۳ به اجرا گذاشته شد:

Conseil de l'Europe. *Série des traités européens* n° 93.

(ج) زنان

۵۸. معاهده‌ی حقوق سیاسی زن (۱۹۵۲). این معاهده در ۷ ژوئیه‌ی ۱۹۵۴ به اجرا گذاشته شد.

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 193, p. 135.

۵۹. معاهده درباره‌ی ملیت زن ازدواج کرده (۱۹۵۷). این معاهده در ۱۱ اوت ۱۹۵۸ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 309, p. 65.

۶۰. معاهده‌ی مربوط به رضایت در ازدواج، سن حداقل ازدواج و ثبت ازدواج‌ها (۱۹۶۲). این معاهده در ۹ دسامبر ۱۹۶۴ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 521, p. 231.

۶۱. معاهده‌ی رفع هر نوع تبعیض بر ضد زنان (۱۹۷۹). این معاهده در ۳ سپتامبر ۱۹۸۱ به اجرا گذاشته شد:

Rés. AG 34/180.

۶۲. معاهده‌ی سازمان کشورهای آمریکایی درباره‌ی ملیت زنان (۱۹۳۳). این معاهده در ۲۹ اوت ۱۹۳۴ به اجرا گذاشته شد:

International Conferences of American States, 1st Supplement, 1933-1940, p. 106.

۶۳. معاهده‌ی بین آمریکایی درباره‌ی اعطای حقوق سیاسی به زنان (۱۹۴۸). این معاهده در ۱۷ مارس ۱۹۴۹ به اجرا گذاشته شد:

International Conferences of American States, 2nd Supplement, 1942-1954, p. 229.

۶۴. معاهده‌ی بین آمریکایی درباره‌ی اعطای حقوق مدنی به زنان (۱۹۴۸). این معاهده در ۱۷ مارس ۱۹۴۹ به اجرا گذاشته شد:

International Conferences of American States, 2nd Supplement, 1942-1954, p. 230.

(د) کودکان

۶۵. معاهده‌ی حقوق کودک (۱۹۸۹). این معاهده در ۲۶ ژانویه‌ی ۱۹۹۰ به امضا گذاشته شد و در سپتامبر ۱۹۹۰ به اجرا درآمد:

Rés. AG 44125-20-11-89.

(ه) رزمندگان، زندانیان و غیرنظامیان

۶۶. معاهده‌ی ژنو درباره‌ی بهبود سرنوشت مجروحان و بیماران نیروهای مسلح به هنگام مأموریت جنگی (۱۹۴۹). این معاهده در ۲۱ اکتبر ۱۹۵۰ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 75, p. 31.

۶۷. معاهده‌ی ژنو درباره‌ی بهبود سرنوشت مجروحان جنگی و بیماران و غریقان نیروهای مسلح در دریا (۱۹۴۹). این معاهده در ۲۱ اکتبر ۱۹۵۰ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 75, p. 135.

۶۸. معاهده‌ی ژنو درباره‌ی رفتار با اسیران جنگی (۱۹۴۹). این معاهده در ۲۱ اکتبر ۱۹۵۰ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 75, p. 135.

۶۹. معاهده‌ی ژنو درباره‌ی پشتیبانی از اشخاص غیرنظامی در دوران جنگ (۱۹۴۹). این معاهده در ۲۱ اکتبر ۱۹۵۰ به اجرا گذاشته شد:

Nations Unies, *Recueil des traités*, Vol. 75, p. 287.

۷۰. مقاله‌نامه‌ی الحاقی به معاهده‌های ژنو در ۱۲ اوت ۱۹۴۹ درباره‌ی پشتیبانی از قربانیان درگیری‌های مسلحانه‌ی بین‌المللی (مقاله‌نامه‌ی شماره‌ی ۱) (۱۹۷۷). این مقاله‌نامه در ۷ دسامبر ۱۹۷۸ به اجرا گذاشته شد.

۷۱. مقاله‌نامه‌ی الحاقی به معاهده‌های ژنو در ۱۲ اوت ۱۹۴۹ درباره‌ی پشتیبانی از قربانیان درگیری‌های مسلحانه‌ی بین‌المللی (مقاله‌نامه‌ی شماره‌ی ۲) (۱۹۷۷). این مقاله‌نامه در ۷ دسامبر ۱۹۷۸ به اجرا گذاشته شد.

برخی از قانون‌های اساسی یا قوانین بنیادی که اعلامیه‌ها و ترتیبات ویژه‌ای را در مورد حقوق اساسی بشر دربردارند.

«برای آن که قانون اساسی خوب باشد، باید بر حقوق بشر استوار شده باشد و آشکارا از این حقوق پشتیبانی کند...»
موریه
گزارش به مجلس مؤسسان، ۱۷۸۹

اروپا

- در آغاز در اروپا است که «حقوق بشر» اندک‌اندک رواج می‌یابند، ریشه می‌گسترانند و سپس در متن‌های قانونی به رسمیت شناخته می‌شوند. یکی از نخستین متن‌های مهمی که آزادی‌ها را به رسمیت شناخته عبارت است از:
- منشور کبیر ژان سان‌تریا Magna Carta (۱۲ ژوئن ۱۲۱۵) (انگلستان).
 - سپس می‌توان از اسناد زیر نام برد:
 - درخواست حقوق (۷ ژوئن ۱۶۲۸) (انگلستان)؛
 - لایحه‌ی آبناس کورپوس [برای تضمین آزادی فردی و محدود کردن دست‌گیری‌ها و حبس‌های خودسرانه] (انگلستان)؛
 - اعلامیه‌ی حقوق (۱۶۷۹) (انگلستان)؛
 - اعلامیه‌ی حقوق بشر و شهروند (۲۶ اوت ۱۷۸۹) که در آغاز قانون اساسی ۱۷۹۱ گنجانده شده است (فرانسه)؛
 - اعلامیه‌ی حقوق بشر و شهروند که در آغاز قانون اساسی سال یک (۲۶ ژوئن ۱۷۹۳) جای گرفته است (فرانسه).
 - قانون‌های اساسی متعدد فرانسوی (۱۷۹۵، ۱۷۹۹، ۱۸۱۴، ۱۸۳۰، ۱۸۴۸، ۱۹۴۶، ۱۹۵۸)؛
 - قانون اساسی پادشاهی بلژیک، ۷ فوریه‌ی ۱۸۳۱؛
 - قانون اساسی گران دوشه دو لوکزامبورگ، ۱۷ اکتبر ۱۸۶۸؛
 - قانون اساسی فدرالی کنفدراسیون سوئیس، ۱۹ آوریل ۱۸۷۴؛
 - اعلامیه‌ی حقوق مردم زحمت‌کش و استثماریزده، ۱۷ ژانویه‌ی ۱۹۱۸، اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (سابق)؛
 - قانون‌های اساسی متعدد اتحاد شوروی (۱۹۱۸، ۱۹۲۴، ۱۹۳۶، ۱۹۷۷)؛
 - قانون اساسی آلمان، معروف به وایمار، ۱۱ اوت ۱۹۱۹؛
 - قانون اساسی جمهوری ایتالیا، ۲۷ دسامبر ۱۹۴۷؛
 - قانون اساسی جمهوری فدرال آلمان، ۲۳ مه ۱۹۴۹؛
 - قانون اساسی جمهوری دمکراتیک آلمان، ۳۰ مه ۱۹۴۹؛
 - قانون اساسی جمهوری مردمی لهستان، ۲۲ ژوئیه ۱۹۵۲؛
 - قانون اساسی پادشاهی هلند، ۱۱ سپتامبر ۱۹۵۶؛

— قانون اساسی جمهوری سوسیالیستی فدراتیو یوگسلاوی، ۷ آوریل ۱۹۶۳؛

آمریکا

- مجموعه‌ی قوانین جدید (احکام شورای بومیان برای دنیای نو؛ ۱۵۴۵)؛
- اعلامیه‌ی حقوق دولت ویرجینیا، ۱۲ ژوئن ۱۷۷۶؛
- اعلامیه‌ی استقلال ایالات متحد آمریکا، ۴ ژوئیه ۱۷۷۶؛
- قانون اساسی ایالات متحد آمریکا، مصوب ۱۷۸۹ و اصلاحیه‌های آن: اصلاحیه‌ی شماره‌ی ۱ تا ۱۰ (اعلامیه‌ی حقوق، ۱۷۹۱)، ۱۳ (۱۸۶۵)، ۱۴ (۱۸۶۸)، ۱۵ (۱۸۷۰)، ۱۹ (۱۹۲۰)، ۲۴ (۱۹۶۴)؛
- قانون اساسی سیاسی ایالات متحد مکزیک، ۵ فوریه ۱۹۱۷؛
- قانون اساسی سیاسی جمهوری شیلی، ۱۸ سپتامبر ۱۹۲۵؛
- قانون اساسی ملت آرژانتین، مصوب مجلس ملی مؤسسان، ۱۱ مارس ۱۹۴۹؛
- اعلامیه‌ی حقوق سسکچوان (کانادا)، ۱۹۴۷؛
- اعلامیه‌ی کانادایی حقوق، ۱۹۶۰؛
- طرح دیباچه‌ی قانون مدنی ایالات کبک، ۱۹۶۶؛
- قانون ۱۶ مارس ۱۹۶۴ برای ایجاد شورای دفاع از حقوق بشر (برزیل).

آفریقا و خاورمیانه

- قانون اساسی لیبیا، ۲۶ ژوئیه ۱۸۴۷؛
- اعلامیه‌ی استقلال اسرائیل که در ۱۴ مه ۱۹۴۸ منتشر شده است؛
- قانون اساسی جمهوری گینه، ۱۲ نوامبر ۱۹۵۸؛
- قانون اساسی ماداگاسکار، ۲۹ آوریل ۱۹۵۹؛
- قانون اساسی پادشاهی مراکش (۲ ژوئن ۱۹۶۱)؛
- قانون اساسی اصلاح‌شده‌ی جمهوری سنگال، ۷ مارس ۱۹۶۳؛
- قانون اساسی جمهوری توگو، ۵ مه ۱۹۶۳؛
- قانون اساسی جمهوری دموکراتیک و مردمی الجزایر، ۱۰ سپتامبر ۱۹۶۳؛
- قانون اساسی کنیا، ۱۲ سپتامبر ۱۹۶۳؛
- قانون اساسی جمهوری متحد عربی، ۲۵ مارس ۱۹۶۴.

خاور دور

- قانون اساسی فیلیپین، ۱۹۳۵؛
 - قانون اساسی (قانون بنیادی) جمهوری توده‌ای مغولستان، ۳۰ ژوئن ۱۹۴۰، اصلاح‌شده در ۲۸ سپتامبر ۱۹۴۴ و فوریه ۱۹۴۹؛
 - رهنمود فرمان‌دهی عالی قدرت‌های متحد، ۴ اکتبر ۱۹۴۵ یا اعلامیه ژاپنی حقوق بشر؛
 - قانون اساسی ژاپن، ۳ نوامبر ۱۹۴۶؛
 - قانون اساسی هندوستان، مصوب ۲۶ نوامبر ۱۹۴۹؛
 - قانون اساسی پادشاهی لائوس، مصوب کنگره ملی ۲۹ سپتامبر ۱۹۵۶؛
 - قانون شماره‌ی ۳۰-۵۷ در اول اکتبر ۱۹۵۷ در مورد آزادی‌ها و حقوق عمومی شهروندان لائوس؛
 - قانون اساسی جمهوری اسلامی پاکستان، ۱۹۶۴؛
 - قانون اساسی جمهوری ویت‌نام، مصوب مجلس مؤسسان در ۱۸ مارس ۱۹۶۷.
- برحسب کشورها، دایره‌ی گنجاندن حقوق بشر در قانون اساسی و قوانین بنیادی دولت‌ها از استناد عام و متناسب به حقوق بشر، تا پذیرش کامل منشور ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر را دربرمی‌گیرد.

قانون اساسی بعضی از کشورهایی که آشکارا و با نام به اعلامیه جهانی ۱۹۴۸ استناد کرده‌اند.

ماداگاسکار

قانون اساسی ۲۹ آوریل ۱۹۵۹.
دیباچه:

«با تصمیم به تضمین حقوق اساسی بشر، (... با الهام از اعلامیه جهانی حقوق بشر ملل متحد،
مردم ماداگاسکار اعلام می‌کنند...»

سنگال

قانون اساسی بازیبنی شده‌ی جمهوری سنگال که در ۷ مارس ۱۹۶۳ به اجرا گذاشته شد.

دیباچه:

«مردم سنگال استقلال و پای‌بندی خویش را به حقوق اساسی مندرج در اعلامیه‌ی حقوق بشر و شهروندی ۱۷۸۹ و اعلامیه‌ی جهانی ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ به صورت رسمی اعلام می‌کنند.»

توگو

قانون اساسی جمهوری توگو، مصوب ۵ مه ۱۹۶۳.

دیباچه:

«مردم توگو، با بهره‌مندی از استقلال و حاکمیت، در پناه حمایت خداوند، پای‌بندی خود را به اصول دموکراسی حقوق بشر، مندرج در اعلامیه‌ی جهانی ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ به صورت رسمی اعلام می‌کنند.»

بخش دوم

کتاب‌شناسی برگزیده

برگزیده‌ی آثار و مقاله‌های مربوط به پیشینه‌های تاریخی،
سرچشمه‌ها و تأثیر بی‌درنگ اعلامیه‌ی جهانی

(بر مبنای کتاب‌شناسی آلبر وردوت (Albert Verdoodt) در کتاب پیدایش و
اهمیت اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر، ۱۹۶۴).

Bibliography on the Protection of Human Rights of Works published after December 1939. Prepared by the UN Secretariat, Geneva, 1951 (E/CN.4/540). 248 p.

ANTONOPOULOS, N. « L'influence de la Déclaration universelle des droits de l'homme sur les constitutions contemporaines » *Politique 13*, janv.-mars 1961, pp. 1-33.

CASSIN, R. « La Déclaration universelle des droits de l'homme » *Evidences*. 1949, 1.

CASSIN, R. « La Déclaration universelle des droits de l'homme — levier d'action pour un monde plus humain ». *UN Review*, sept. 1958.

CASSIN, R. « La Déclaration universelle et la mise en œuvre des droits de l'homme ». *Recueil des Cours de l'Académie de droit international*. Paris, Librairie du Recueil Sirey, 1951. pp. 237-367. (Académie de droit international, La Haye).

CASSIN, R. « L'État-Léviathan contre l'homme et la communauté humaine ». *Nouveaux cahiers*, avril 1940.

Derechos y libertades fundamentales del hombre. Anteproyecto de Declaración internacional que somete al Gobierno de Panama a la consideración de la Asamblea General de las Naciones Unidas. Panama, Imprenta Nacional, 1946. 48 p.

Draft Declaration of the International Rights and Duties of Man and Accompanying Report. New York, United Nations Commission to Study the Organization of Peace, 1945.

GARCIA BAUER C. *Los derechos humanos, preocupación universal*. Guatemala Editorial Universitaria, 1960. 532 p.

GIORDANI, I. *Le enciclique dei Papi*. Roma, s.e., 1944.

GRACE, H.A., VAN VELZER V. « Attitude toward the Universal Declaration of Human Rights : Perceptions of National Actions », *International Journal of Opinion and Attitude Research*, Mexico, Winter 1951-1952, pp. 511-522.

HAESERT, I. *La Charte internationale des droits de l'homme et l'ONU*. Bruxelles, Palais des Académies, 1948. 27 p.

HAUCHMANN, T. « La Déclaration universelle des droits de l'homme marque-t-elle un tournant de l'histoire mondiale ? » *Schweizerische Gesellschaft für die Vereinigten Nationen*, Mitteilungen u. Dokumente, March 1949.

HENDRICK, J.P. *An International Bill of Human Rights*. Washington, Department of State, 1948.

LASKI, H. *Liberty in the Modern State*. London, Allen, 1948.

LAUTERPACHT H. *An International Bill of the Rights of Man*. New York, Columbia University Press, 1945.

LAUTERPACHT, H. Review of the book : « Universal Declaration of Human Rights and its Predecessors, 1679-1948 ». *International Affairs*. Vol. XXV, n° 4, oct. 1949, pp. 202-203.

LEAO, T.K. *La Déclaration universelle des droits de l'homme*. Paris, Thèse. 1950, 220 ff. dact.

Les droits de l'esprit. Six études sur les aspects culturels de la Déclaration universelle réunies par l'Unesco. Liège, Sciences et lettres. Paris, Librairie du Recueil Sirey, 1950. 299 p.

MALIK, C. « International Achievement ». *UN Bulletin*, 1 janv. 1949.

MIRKINE-GUETZEVITCH, B. « Quelques problèmes de la mise en œuvre de la Déclaration universelle des droits de l'homme », *Recueil des Cours de l'Académie de droit international*, Vol. 93, 1952, pp. 261-371.

PAINE, *Die Rechte des Menschen*. Berlin, Akademie Verl., 1962, 418 p.

PAPACOSTAS, A.N. *La Déclaration universelle des droits de l'homme*. Athènes, s.e., 1956. 203 p.

PAPACOSTAS, A. « Sur le mode d'application de la Déclaration universelle des droits de l'homme ». *Revue de droit international de sciences diplomatiques et politiques*, oct.-déc. 1951, pp. 382-386.

PRASAD, A. « Implementation of the Universal Declaration of Human Rights ». *Foreign Review*, Sept. 1950, pp. 456 et ss.

Preparatory Study Concerning a Draft Declaration on the Rights and Duties of States. Memorandum submitted by the Secretary General of the United Nations. London, HMSO for UN, 1949.

RABBATH, E. *La théorie des droits de l'homme dans le droit musulman.* Paris : LGDJ, 1959.

ROBINSON N. *Universal Declaration on Human Rights. Its Origins, Significance and Interpretation.* New York , Institute of Jewish Affairs, 2d éd. 1958. (London, World Jewish Congress). 173 p.

ROYCE, M.V. a.o. *We, the People, and Human Rights : Guide to Study and Action Based on the Universal Declaration of Human Rights.* New York, Association Press, 1949.

SA'ADI, I. *Les Déclarations des droits de l'homme depuis la fin de la Seconde Guerre mondiale.* Thèse, Université de Paris, 1953. 304 p.

SCHWELB, E. « The influence of the Universal Declaration of Human Rights on International and National Law ». *Proceedings of the American Society of International Law*, April-May 1959.

SEIDL-HOHENVELDERN, J. « Die allgemeine Deklaration der Menschenrechte als Rechtsquelle ». *Juristische Blätter*, dez. 1951, pp. 553-559.

TCHIRKOVITC, S. « La Déclaration universelle et sa portée internationale ». *Revue générale de droit international public.* 1949, pp. 359-386.

The Universal Declaration of Human Rights, Standard of Achievement. New York : United Nations 1950, 1958, 1962.

« Three Experiments in the Spreading of Knowledge about the Universal Declaration of Human Rights : Cambridge, Grenoble, Upsala ». *International Social Science Bulletin*, 1953, n° 3, pp. 583-602.

TORRES-BODET, I. « Challenge to the Theatre : Disseminating and Explaining the Universal Declaration of Human Rights. » *Theatre Arts*, March 1950, p. 53.

TORRES-BODET, I. « La Unesco intenta convertir en realidad viva la Declaración Universal de Derechos del Hombre ». *El Correo de la Unesco*, diciembre de 1951, n° 12.

Unesco. *La Déclaration universelle des droits de l'homme.*

Documentation et conseils pédagogiques. Vers la compréhension internationale. Paris, Unesco, 1953. 91 p.

« Universal Declaration of Human Rights. What our schools can do. » *School and Society*, Sept. 1949.

USHER, D. « Thoughts on the Implementation of the Universal Declaration of Human Rights ». *Australian Outlook*, Sept. 1949, pp. 201-208.

VAN ASBECK, F.M. *The Universal Declaration of Human Rights and its Predecessors — (1679-1948)*. Leiden, Brill. 1949. 99 p.

برگزیده‌ی آثار جدیدتر در باره‌ی اعلامیه‌ی جهانی
و حقوق بشر به‌طور عام

AGI, M. *5 000 titres sur les libertés. Une sélection d'ouvrages disponibles en langue française.* Paris, Librairie des libertés, 1984, XII.3. 274 p.

AGI, M. *De l'idée d'universalité comme fondatrice du concept des droits de l'homme, d'après la vie et l'œuvre de René Cassin.* Nice, Éditions Alp'azur, 1980.

AGI, M. *René Cassin, fantassin des droits de l'homme.* Paris, Plon, 1979.

AGUDELO RAMIREZ, L.E. *Derechos humanos : revolución inconclusa.* Bogota, Asociación Colombiana Pro Derechos Humanos, 1979. 152 p.

AMNESTY INTERNATIONAL. *Droits de l'homme : Nations Unies et Unesco. Accords de base.* Drvyon hellénique, 1987. (en grec)

AULART, A. MIRKINE-GUETZEVITCH Boris. *Les déclarations des droits de l'homme.* Scientia Antiquariat/Verlag, 1967.

AURENCHE, G. *L'aujourd'hui des droits de l'homme.* Paris, Nouvelle Cité, 1980. Bibl. 265 p.

BALLALOU, J. *Droits de l'homme et organisations internationales : vers un nouvel ordre humanitaire mondial.* Paris : Éditions Montchrestien, 1984. Bibl. 243 p.

BOUAMRANE C. *Le problème de la liberté humaine dans la pensée musulmane. Solution Mu'tazilite.*

CARR, E.H. MARITAIN J. *Human Rights : Comments and Interpretation.* London : A. Wingate, 1949. 287 p. (angl., fr., esp., it.). (A symposium edited by Unesco with introduction by Jacques Maritain). Fr. ed. Paris, Sagittaire. 1949. Sp. ed. Barcelona : Editorial Laia, 1976.

Colloque sur le développement et les droits de l'homme. Dakar, Nouvelles Éditions Africaines, 1979.

Conference of International Non-Governmental Organizations in Consultative Relationship (Categories A and B) with Unesco, 13th, Paris 1971. Draft Resolution on (i) public information concerning ratification of the human rights declaration (ii) teaching about the United Nations.

Droits de l'homme. Recueil d'instruments internationaux. Nations Unies, New York, 1988. v.a. *Human Rights. A compilation of International Instruments.* United Nations, New York, 1983.

Droit et morale humanitaire, 1^{re} Conférence internationale, Paris, janvier 1987. BETTATI, M., KOUCHNER, B. *Le devoir d'ingérence.* Paris, Éd. Denoel, 1987.

DUCAMP, J.-L. *Les droits de l'homme racontés aux enfants,* Paris, Éditions Ouvrières, 1983. 168 p. (Coll. Enfance heureuse).

Fédération française des clubs Unesco/Ligue des droits de l'homme. *La conquête des droits de l'homme. Textes fondamentaux.* Textes choisis et commentés par LAGELEE G. et VERGNAUD J.-L. Paris, Le Cherche Midi Éditeur, 1988.

Formation à l'enseignement des droits de l'homme et de la paix pour les professeurs des écoles primaires, secondaires et professionnelles (4^e Session internationale, Genève, 30 juin-5 juill. 1986). *Recueil de documents.* Genève, CIFE-DHOP (Centre international de formation à l'enseignement des droits de l'homme et de la paix), 1988.

FRIEDMANN, J.R. ; SHERMAN, I.M. *Human Rights : An International and Comparative Law Bibliography.* Syracuse, Greenwood Press, 1985. 830 p.

HENKIN, A.H., *Human Rights ; the Internationalization of Human Rights.* Alpen aan den Rijn, Sijthoff and Noordhoff, 1979. 203 p. Bibl./Aspen Institute for Humanistic Studies (USA).

- HUMANA, C.** *World Human Rights Guide/Guide mondial des droits de l'homme*. London, Hutchinson, 1983. Paris, Buchet-Chastel, 1985. 224 p. cartes.
- Human Rights in International Law : Basic Texts/Droits de l'homme en droit international : textes de base*. Strasbourg, Conseil de l'Europe, 1985. 261 p. angl., fr./Council of Europe. Directorate of Human Rights.
- The Human Right Internet Reporter*. Human Rights Internet, Harvard Law School, Cambridge, Massachussets (USA).
- Human Rights Network*. London, Minority Rights Group, 1981. (Minority rights, folder 11). Bibl.
- HUMPHREY, J.** *Human Rights and the United Nations : A Great Adventure*. Dobbs Ferry, N.Y., Transnational Publishers, 1984. 350 p.
- HUXLEY, Sir J.S.** *Freedom and Culture*. Freeport, N.Y., Books for Libraries Press, 1971. 270 p. angl., fr.
- Instruments internationaux de base concernant les droits de l'homme*. Malta Foundation for International Studies, 1988. En maltais.
- International Congress on the Teaching of Human Rights, Vienna 1978. *Human Rights Education and the Council of Europe : Stocktaking and Future Perspectives*. Council of Europe, Directorate of Human Rights, 10 Aug. 1978. 47 p. angl, fr.
- LASKI, H.J.** *Towards a Universal Declaration of Human Rights*. London, A. Wingate, 1949.
- Manual de Derechos Humanos*. Lima CELADEC, 1980. 228 p. Comisión Evangelica Latino Americana de Educación Cristiana (Pérou).
- MARIE, J.B.** *La Commission des droits de l'homme de l'ONU*. Paris, Éditions Pedone, 1975. Bibl. Institut international des droits de l'homme (France).
- MASSARENTI, L.** *Pour mieux comprendre la Déclaration universelle des droits de l'homme*. Genève, Nouvelle édition, 1983.
- MIRABEAU, V. de.** *La science ou les droits et devoirs de l'homme*. Scientia-Antiquariat/Verlag 1970, 1774, 296 p.
- MONTCHAN, A.P.**, *Prava tcheloveka i mejdunarodni otnochenia*. Nauka, Moscou, 1982, 144 p. En russe.

ONU, *Acte final de la Conférence internationale des droits de l'homme de Téhéran* (1968). 64 p.

ONU. *Annuaire des droits de l'homme*. N.Y.

ONU. *Textes des Nations Unies sur les droits de l'homme*. Bangkok, Sous-Comité pour les droits de l'homme et de la paix, 1987. En thai.

PETTMAN, R.R. *Teaching for Human Rights : Activities for Schools*. Victoria, Hodja, 1974. 176 p. illus. angl. bibl.

Pour que les droits de l'homme deviennent une réalité. Beyrouth, Centre d'action et d'information pour le développement et la compréhension internationale, 1988. En arabe.

La protection internationale des droits de l'homme. Bruxelles : Éd. de l'Université de Bruxelles, 1977. 206 p. (Étude de droit international et de droit pénal comparé, n° 8). Bibl.

RAMCHARAN, B.G. *Human Rights : Thirty years after the Universal Declaration*. The Hague M. Nijhoff, 1979. 274 p. bibl. (Commemorative volume on the occasion of the thirtieth anniversary of the Universal Declaration of Human Rights/International Forum on Human Rights).

RUBIN, L. *Universal Declaration of Human Rights in South Africa ; The Anatomy of a Racist Society*. Lusaka, International Exchange Fund, 1978. 56 p. bibl.

Secundo Aniversario de la Declaración Universal de Derechos del Hombre. Cuba Comisión nacional de la Unesco, 1950. 29 p. (Cuadernos de divulgación cultural, 3).

Seminar on Human Rights and their Promotion in the Caribbean, Bridgetown, Barbados, 1977. *Human Rights and Development. Report*. Bridgetown, Cedar Press. 1977.

TORRELLI, M. ; BAUDOIN R. *Les droits de l'homme et les libertés publiques par les textes*. Les Presses de l'Université du Québec, Montréal 1972. 387 p.

TRUYOL Y SERRA, A. *Los derechos humanos : declaraciones y convenios internacionales*. Madrid, Editorial Tecnos, 1982 (3ra ed.) 200 p. bibl.

Universal Islamic Declaration of Human Rights/Déclaration islamique des droits de l'homme. London, Islamic Council of Europe, 1981. 19 p. angl., ara., fr.

VASAK, K. *La Commission interaméricaine des droits de l'homme. La protection internationale des droits de l'homme sur le continent américain*. Paris, LGDJ, 1968.

VERDOODT, A. *Naissance et signification de la Déclaration universelle des droits de l'homme*. Préface de R. Cassin, Vice-Président de la Cour européenne. Éditions Nauwelserts Louvain-Paris, 1964. 384 p.

VILLEY, M. *Le droit et les droits de l'homme*. Paris, Presses Universitaires de France, 1983. 169 p.

VINCENSINI, J.-J. *Le livre des droits de l'homme : histoire et textes*. Paris, Robert Laffont, 1985. 347 p. bibl.

VINCENT, B. *Thomas Paine ou la Religion de la liberté*. Paris, Aublier, 1987. 406 p.

ZIVS, S., *Human rights : Continuing the Discussion*. Progress Publishers, Moscou, 1980, 188 p.

انتشارات یونسکو

یونسکو از آغاز تأسیس در ۱۹۴۶ هزاران عنوان را منتشر ساخته که ناشران سرتاسر دنیا آن‌ها را به زبان‌های مختلف ترجمه و چاپ کرده‌اند. کتاب که در خدمت آموزش و پرورش و تفاهم بین‌المللی است، از ابزارهای مهم پیکار برای دفاع از حقوق بشر محسوب می‌شود. یونسکو از رهگذر سوادآموزی، توسعه‌ی ساختارهای آموزشی و ساختارهای تولید کتاب، به پشتیبانی از سیاست‌های گسترش دست‌یابی به مطالعه پای‌بند است.

● حق انسان بودن (Droit d'être un homme)

این کتاب که بیش از هزار قطعه یا نقل‌قول را از تمام دوران‌ها دربرمی‌گیرد، در ۱۹۶۸ به مناسبت بیستمین سال‌گرد تصویب اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر منتشر

شده است. این گلچین که تاکنون به زبان‌های انگلیسی، اسپانیایی، یونانی، ژاپنی، ایتالیایی و پرتغالی ترجمه شده به همت ژان هرش، فیلسوف و نویسنده‌ی آثار متعدد فراهم آمده که طی دو سال مدیر بخش فلسفه در یونسکو بوده است.

در این کتاب که حاصل تمام فرهنگ‌ها است، از خلال همه‌ی انواع، از تراژدی تا افسانه، از متن قانونی تا ضرب‌المثل، از تحلیل سیاسی تا دعای دینی و از کتیبه‌ی آرامگاه تا ترانه، موضوعات اساسی الهام‌بخش اعلامیه‌ی جهانی بازیافته می‌شود: شخص بشر، پیوندهایش با دیگری؛ توجهات ویژه‌ی ضروری برای افراد بسی دفاع؛ حکومت، محدودیت‌ها و شرایط مشروعیت آن، آزادی مدنی و حقوق بیان؛ حقوق اجتماعی، آموزش و پرورش، علم و فرهنگ؛ استقلال و هویت ملی... در این کتاب فقط متن‌های آموزنده نیامده: بعضی از مطالب آن شکایت‌ها یا فریادهای اعتراض کسانی است که حرمت‌شان زیر پا گذاشته شده است.

حق انسان بودن اثری است که با دقت و وسعت نظر در مورد این مطالبه‌ی اساسی بشر تهیه شده که زندگی‌ای در خور انسان داشته باشد.
حق انسان بودن: گلچین جهانی آزادی است.

این مجموعه‌ی متن‌ها زیر نظر ژان هرش گردآوری و تدوین شده است:

Le droit d'être un homme: Anthologie mondiale de la liberté Recueil de textes préparé sous la direction de Jeanne Hersch Unesco / J. – C Lattès, réimpression 1984, 1990.

ISBN 92-3-202193-5, 588 p., illustr.

1956

The Race Question in Modern Science. Paris, Unesco ; New York, Whiteside, 373 p. New material : 1975.

1958

Le bouddhisme et la question raciale. George Peiris Malalasekera ; Kulatissa Nanda Jayatilleke. Paris, Unesco, 73 p. (The Race Question and Modern Thought). English, French.

Race et civilisation. Michel Leiris. Paris, Unesco. 44 p. (The Race Question in Modern Science). English, French, Chinese, Dutch, German, Hindi, Italian, Malagasy, Thai.

Minorities in the New World. Charles Wagley. Six case studies by C. Wagley and Marvin Harris. New York-London, Columbia University Press.

Race et société. Kenneth L. Little. Paris, Unesco, 56 p. (The Race Question in Modern Science). English, French, Malagasy.

1959

L'éducation pour la compréhension internationale — Exemples et suggestions à l'usage des maîtres. Paris, Unesco. 116 p. English, French, Spanish.

Race, Prejudice and Education. Harold Cyril Bibby. London, Heinemann. 90 p. English, French, Hebrew, Hindi, German, Dutch.

Treaty-Making Power of International Organizations. J.W. Schneider. Geneva ; Paris, Droz, Minard, 151 p.

1960

Perspectives pour les cinq années 1960-1964. Rapport d'ensemble sur l'évaluation de la portée des tendances et du coût des programmes des Nations Unies, de l'OIT, de la FAO, de l'Unesco... dans les domaines économique et social et dans celui des droits de l'homme. Genève, Nations Unies. 133 p. French, English, Spanish.

Le racisme devant la science. Paris, Unesco ; Gallimard. 544 p. 2^e éd. complétée 1973.

Race Relations and Mental Health. Marie Jahoda. Paris, Unesco. 48 p. (The Race Question in Modern Science). English, French.

The Jewish People : a Biological History. Harry L. Shapiro. Paris, Unesco. 2nd impression 1963. 84 p. (The Race Question in Modern Science). English, French, Portuguese.

1961

The Universal Declaration of Human Rights. Essays based on addresses delivered at the 12th Summer School of WFUNA, Palais des Nations, Geneva, July 1958. Geneva, Sprint. 39 p.

1962

Equality of Rights between Races and Nationalities in the USSR. Ivan Petrovic Tsamerian ; S.L. Ronin. Paris, Unesco. 106 p. (Race and Society). English, French.

Contre les discriminations : pour l'égalité devant l'éducation. Pierre Juvigny. Paris, Unesco, 81 p. French, English, Spanish.

1963

Los derechos humanos, la teoria de las necesidades, el proyecto de la Unesco y la alianza para el progreso. Jorge Castro Harrison. Lima, GUE « Bartolome Herrera », 70 p.

1964

La défense des droits de l'homme en Amérique Latine (XVI^e au XVIII^e siècle). Silvio Zavala. Paris, Unesco, 65 p. (Race and Society). English, French, Spanish.

1965

L'éducateur devant le racisme. Traduit et adaptée par le Centre de liaison des éducateurs contre les préjugés raciaux. Paris, Unesco ; Nathan. 108 p.

Recherches en matière de relations raciales. Paris, Unesco, 265 p. (Current Social Issues). English, French.

Industrialization and Race Relations : A Symposium, London-New York, Oxford University Press, 285 p. Compilation undertaken by the Institute of Race Relations in consultation with Unesco.

1966

La Educación y Las Relaciones Raciales. Cybil Bibby. Buenos Aires, Comisión Nacional de la República Argentina para la Unesco. 120 p.

1967

Les sciences sociales dans l'enseignement supérieur : droit international. René-Jean Dupuy, Paris, Unesco, 152 p. (Teaching in the Social Sciences). English, French.

Apartheid : ses effets sur l'éducation, la science, la culture et l'information. Paris, Unesco, 205 p. Second edition 1972 revised and enlarged. English, French, Italian, Russian.

1968

L'analphabétisme et les droits de l'homme. Publié à l'occasion de l'Année internationale des droits de l'homme : 1968. Paris, Unesco. 14 p. Illus. English, French, Spanish.

Le droit d'être un homme. Anthologie mondiale de la liberté. Recueil de textes préparé sous la direction de Jeanne Hersch. Paris, Unesco, 1968. 591 p. Illus. English, French, Spanish, Italian, Japanese. Nouvelle édition 1984.

Droit international public. Le droit des organisations internationales. Suzanne Bastid. Paris, Les Cours de droit, 333 p.

Quelques suggestions pour un enseignement sur les droits de l'homme. Paris, Unesco, 155 p. English, French, Spanish.

1969

Les institutions spécialisées des Nations Unies et les droits de l'homme. Louise Marjory Goodenough. Paris, Université de Paris, 215 p.

Mezdunarodno-Pravovye Problemy Junesko. K.P. Rubanik. Moscow, Mezdunarodnye Otnosenija. 166 p.

Problèmes de protection internationale des droits de l'homme. René Cassin. Paris, Pédone, 482 p.

Le rôle de l'Unesco dans l'éducation de la jeunesse dans le respect des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Hanna S. Saba. Paris, Pédone. p. 275-284, in *Amicorum discipulorumque liber I : problèmes de protection internationale des droits de l'homme.*

1970

Les droits culturels en tant que droits de l'homme. Paris, Unesco, 125 p. (Studies and Documents on Cultural Policies). English, French, Portuguese, Spanish.

L'islam et la question raciale. 'Abd-al-'Aziz 'Abd-al-Qadir Kamil. Paris, Unesco 65 p. (The Race Question and Modern Thought). English, French, Arabic.

1971

Informatique et les libertés. Genuys F. Gallouedec. Paris, Documentation française. p. 1-48. Collection PPS.

Organisations internationales et sanctions internationales. David Ruzie. Paris, Colin. 224 p.

1973

Comparabilité des diplômes en droit international. René-Jean Dupuy ; Gregory Tunkin. Paris, Unesco. 75 p. (Studies on International Equivalencies of Degrees). English, French.

Le racisme devant la science. New edition. Paris, Unesco, 385 p. 1st edition published in 1960.

1974

- Cultural Rights*. Imre Szabo. Leiden, Sythoff. 116 p.
- Massovaja Informacija : Mezdunarodnoe Pravo*. Iurii Mikhailovich Kalosov. Moscow. Mezdunarodnije Otnosenija. 168 p.
- La Problematica y la Enseñanza de Las Naciones Unidas, ONU y de la Unesco*. Teodoro Lascaris Commeno. Valencia (Venezuela), Universidad de Carabobo. 220 p.
- Race as News*. Paris, Unesco. 173 p.
- Le racisme et l'apartheid en Afrique australe : Afrique du Sud et Namibie. Anti-Apartheid Movement (UK)*. Paris, Unesco, 156 p. Illus. Maps. English, French.
- Deux études sur les relations entre groupes ethniques en Afrique : Sénégal, la République unie de Tanzanie*. Paris, Unesco. 156 p. Illus. English, French, Spanish.

1975

- Lois et traités sur le droit d'auteur. Supplément 1973*. Paris, Unesco, Librairie générale de droit et de jurisprudence ; Genève, OMPI. 1 012 p.
- Mise en œuvre des droits économiques, sociaux et culturels : problèmes politiques, progrès*. Manouchehr Ganjid. New York, United Nations. 345 p.
- Race, Science and Society*. Leslie Clarence Dunn ; Nikolaj Petrovich Dubinin ; Claude Levi-Strauss ; Michel Leiris ; Otto Klineberg ; André Beteille ; E.U. Essien-Udom ; Gien Tjwan Go ; John Rex ; Max Gluckman ; Leo Kuper. 2nd edition. Paris, Unesco ; London, Allen and Unwin ; New York, Columbia University Press. 370 p. 1st édition. *The Race Question in Modern Science, 1956. Includes Statement on Race, 1950. Statement on the Nature of Race and Race Differences, 1951. Proposals on the Biological Aspects of Race, 1964. Statement on Race and Racial Prejudice, 1967.*
- Le racisme et l'apartheid en Afrique australe : Rhodésie*. Ouvrage de référence. Reginald Austin. Paris, Unesco, 122 p. English, French.
- Les femmes, l'éducation et l'égalité : dix années d'expérience*. Mary Pilain ; Ann Calkins. Paris, Unesco. 108 p. English, French, Spanish.

1976

- Le monde en devenir : réflexions sur le nouvel ordre économique international*. Paris, Unesco. 137 p. English, Arabic, French, Russian, Spanish.
- Mucheke : Race, Status and Politics in a Rhodesian Community*. A.K.H. Weinrich. Paris, Unesco. 278 p.
- La Unesco y el Año Internacional de la Mujer*. Madrid, 35 p.

1977

- Ethnicity and the Media ; an Analysis of Media reporting in the United Kingdom, Canada and Ireland*. James Dermot Halloran ; Charles Critcher ; Margaret Parker ; Ranjit Sondhi ; T. Joseph Scanlan ; Philip Elliot. Paris, Unesco. 376 p. (Race, Ethnicity and the Media).
- Race and Class in Post-Colonial Society. A study of ethnic group relations in the Englishspeaking Caribbean, Bolivia, Chile and Mexico*. Paris, Unesco (Collective work). 458 p. English, Spanish.
- Human Rights Aspects of Population Programmes, with Special Reference to Human Rights Law*. Paris, Unesco. 154 p. English, French, Spanish.
- Namibia : the Effects of Apartheid on Culture and Education*. Marion O'Callaghan. Paris, Unesco. 169 p.

Southern Rhodesia : the Effects of a Conquest Society on Education, Culture and Information. Reginald Austin ; Marion O'Callaghan. Paris, Unesco, 293 p.
Comprendre pour agir : l'Unesco face aux problèmes d'aujourd'hui et aux défis de demain. Paris, Unesco. 363 p. English, French, Spanish.

1978

Les dimensions internationales des droits de l'homme. Manuel destiné à l'enseignement des droits de l'homme dans les universités. Rédacteur général : Karel Vasak. Paris, Unesco. 780 p. English, French, Spanish, Japanese, Portuguese.
Biologie et éthique. Bruno Ribes. Paris, Unesco. 200 p. English, French, Spanish.
L'Unesco et le droit à l'éducation. Dominique Sioen. Paris, Université de Paris II, 233 p.

1979

Déclaration sur la race et les préjugés raciaux. Adoptée par la Conférence générale de l'Unesco à sa vingtième session, Paris, 27 November 1978. Paris, Unesco. 47 p. English, French, Arabic, Russian, Spanish.
Table ronde sur l'apartheid. Paris, Unesco. 100 p. English, French.
Vers un nouvel ordre économique international. Mohammed Bedjaoui. Paris, Unesco. 287 p. (New Challenges to International Law, 1). English, French, Arabic, Spanish.
Le droit de l'enfant à l'éducation. G. Mailaret (ed.). 258 p. Paris, Unesco. English, French, Spanish.
Trends in Ethnic Group Relations in Asia and Oceania. Paris, Unesco. 292 p. (Race and Society). Collective work.
De la concertation au consensus. Amadou-Mahtar M'Bow, Directeur général de l'Unesco. Paris, Unesco. 198 p. English, French, Spanish.
La situation de la femme au Zimbabwe avant l'indépendance. Paris, Unesco. 143 p. English, French, Spanish.

1980

L'apartheid : pouvoir et falsification historique. Marianne Cornevin. Paris, Unesco. 144 p. (Insights, 3). English, French, Spanish.
La charte culturelle européenne : études préliminaires. Strasbourg, Council for Cultural Co-operation. 100 p. English, French.
Congrès international sur l'enseignement des droits de l'homme. Vienne, 1978. Documents de travail et recommandations. Paris, Unesco. English, French.
Liberté, égalité, fraternité ou les fluctuations d'une devise. Gerald Antoine. Paris, Unesco, 186 p.
Studies on Women in Southeast Asia. Leela Dube. Unesco Regional office, Bangkok. 78 p.
Women in the Media. Paris, Unesco. 120 p.
Paix sur la terre : anthologie de la paix. Paris, Unesco. 235 p. English, French.
La guerre ou la paix ? Paris, Unesco. 241 p. (Tribunes internationales, 2). English, French.
Sociological Theories : Race and Colonialism. Paris, Unesco. 499 p.
La naissance de l'état par la guerre de libération nationale : le cas de la Guinée Bissau. Paulette Pierson-Marthy. (Nouveaux défis au droit international, 2). Paris, Unesco, 155 p.
Pour un monde à la mesure de l'homme. Napoléon Leblanc ; Chams Eldine El-Wakil ; Pope John Paul II. Paris, Unesco, 55 p.

1981

- Apartheid and Social Research*. John Rex. Paris, Unesco, 199 p.
- Le concept d'organisation internationale*. Georges Abi-Saab. Paris, Unesco 245 p. English, French.
- A Diagnostic Analysis of the Education System in Namibia*. A. Mauno Mbomba : Paris, Unesco, IIEP, 86 p. (IIEP Occasional Papers, 58).
- Anti-development: South Africa and its Bantustans*. Donald Moerdijk. Paris, Unesco. 194 p.
- Droits de l'homme : questions et réponses*. Leah Levin. Paris, Unesco. 86 p. Illus. English, French, Arabic, Spanish, Finnish, Swedish, Portuguese, Greek.
- Reporting from Southern Africa. Western News Agencies reporting from Southern Africa*. Phil Harris. Paris, Unesco. 168 p. English, Spanish.

1982

- Célébration du centenaire de la naissance de Jacques Maritain 1882-1973*. Paris, Unesco. 42 p.
- Childhood Inequalities and Development*. Paris, Unesco ; Doha, University of Qatar. 233 p.
- Les travailleurs immigrés en Europe : quel statut ?* Éric-Jean Thomas. Paris, Unesco, 245 p. (Collective work). English, French.
- Le droit à la communication : rapport sur l'état de la question*. Desmond Fisher. Paris, Unesco. 55 p. (Reports and papers on mass communication, 94). English, French, Arabic, Spanish.
- Le droit à la communication : rapport sur l'état de la question*. Daniel Haag. Paris, Unesco. 175 p. (Studies and Surveys in Comparative Education). English, French, Spanish.
- Science et racisme : un mariage contre nature*. Philippe Lefait. Paris, Unesco. 35 p. English, French, Spanish.
- Prix Unesco de l'éducation pour la paix 1981*. Paris, Unesco, 1982 et années suivantes. Français, Anglais, espagnol.

1983

- Déclaration universelle des droits de l'homme et réalités sud-africaines*. Marion Raoul. Paris, Unesco. 215 p. French, Spanish.
- Women's Studies and Social Sciences in Asia*. Unesco Regional Office, Bangkok.
- Droits de solidarité, droits des peuples*. Saint-Marin, Secrétariat d'État aux affaires étrangères. Commission nationale de Saint-Marin pour l'Unesco. 173 p.
- Educación, Etnias y Descolonización en América latina : Una Guía para la Educación Bilingüe Intercultural*. Memesio J. Rodriguez ; Elio K. Masferrer ; Paul Vargas Vega. Santiago, Orealc ; Mexico City, Instituto Indigenista Interamericano. 2 vol.
- History in Black and White : An Analysis of South African School History Textbooks*. Elizabeth Dean ; Paul Hartmann ; May Katzen. Paris, Unesco. 137 p. English, Spanish.
- Les droits de l'homme dans la ville*. Paris, Unesco. 169 p. English, French.
- Encuesta Sobre la Disponibilidad de Información y Documentación de Derechos Humanos en América latina y el Caribe*. Huridocs.
- Racisme, science et pseudo-science*. Actes du colloque en vue de l'examen critique des différentes théories pseudo-scientifiques invoquées pour justifier le racisme et la discrimination raciale. Athènes, Grèce, 1981. Paris, Unesco. 158 p. English, French, Spanish.

1984

Violations des droits de l'homme : quel recours, quelle résistance ? Réunion d'experts pour analyser les formes et les fondements de l'action individuelle et collective permettant de s'opposer aux violations des droits de l'homme, Freetown, Sierra Leone, 1981. Paris, Unesco. 236 p. English, French, Spanish.

Teaching for International Understanding ; Peace and Human Rights. Norman J. Graves ; O. James Dunlop ; Judith V. Torney-Purta. Paris, Unesco 1984. 244 p.

Social Science Research and Women in the Arab World. Paris, Unesco. 175 p. Collective work.

Hope for the Future. Paris, Unesco. 217 p. English, French, Spanish.

L'Unesco au seuil des années 80. Rapport annuel 1978. Paris, Unesco. 93 p.

Les Nations Unies et la formation du droit : relativisme culturel et idéologique et formation du droit international pour une époque de transition. Edward McWhinney. New York, Holmes and Meier ; Paris, Unesco. 274 p. (New Challenges to International Law, 3). English, French.

Women in the Villages, Men in the Towns. Women in a World Perspective. Paris, Unesco, 300 p.

1985

Femmes au pays : effets de la migration sur les femmes dans les cultures méditerranéennes. Paris, Unesco. 188 p.

Becoming Aware : Human Rights and the Family. A study based on four communication campaigns. Margaret Gallagher. Paris, Unesco. 103 p.

1986

La communauté internationale entre le mythe et l'histoire. René Jean Dupuy. Paris, Unesco, Economica, 182 p.

Les dimensions internationales du droit humanitaire. Richard R. Baxter ; Claude Pilloud. Paris, Unesco, Pedone ; Geneva, Institut Henry-Dunant. 360 p.

Les fondations philosophiques des droits de l'homme. Paris, Unesco. 340 p. Collective work.

New Religious Movements and Rapid Social Change. James A. Beckford (ed.). London, Sage ; Paris, Unesco. 245 p.

Sociedad y Derechos Humanos. Luis Barriga Ayala (ed.). Caracas, URSHSLAC-Unesco. 290 p.

Endgame in South Africa ? The Changing Structures and Ideology of Apartheid. Robin Cohen. Paris, Unesco ; London, James Currey. 108 p.

Mass Media and the Minorities. Bangkok, ROEAP. 130 p. (Social and Human Sciences in Asia and the Pacific). RUSHAP series on occasional monographs and papers, 17.

The Teaching of Contemporary World Issues. Robert Harris (ed.) ; Carole Hahn (ass. ed.). Paris, Unesco, 199 p. Collective work. Joint project Unesco/WCOTF. English, Spanish.

1987

The Treatment of Prisoners under International Law. Nigel Rodley. Oxford Clarendon Press/Unesco, Paris, 374 p.

Extrait du document de référence SHS-87/CONF/401/COL. 9 — « Human Rights Documentation, Data Bases and Bibliographies » préparé en anglais par la Division des droits de l'homme et de la paix (pour le Congrès international

sur l'enseignement, l'information et la documentation en matière de droits de l'homme, Malte, 31 août-5 septembre 1987). pp. 21 à 30 — 71 p.

Environnement et droits de l'homme. Pascale Kromarek, Directrice de publication. Paris, Unesco, 178 p.

1988

Fighting Apartheid — A Cartoon History. IDAF/Unesco, Paris, 76 p.

Human Rights : Questions and Answers. Indonesian revised version. PT Pradnya Paramita, Jakarta, 98 p.

Répertoire mondial des institutions de recherche et de formation sur les droits de l'homme. First edition, Berg/Unesco, Paris, 216 p.

Bulletin Enseignement des droits de l'homme, vol. V, 1986, Unesco, Paris, 91 p.

Bulletin Human Rights Teaching, vol. VI, 1987, Unesco, Paris, 186 p.

Répertoire mondial des institutions de recherche et de formation sur la paix. Paris, Unesco.

1989

Dimensions internationales du droit humanitaire. Institut Henry Dunant/Unesco/Martinus Nijhoff Publishers, Paris, 328 p. Français, anglais.

No Distant Millennium. The International Law of Human Rights. John Humphrey — Unesco Press, 204 p.

Human Rights : Questions and Answers, updated/revised English version, Unesco Press.

Bulletin Enseignement des droits de l'homme, vol. VI, 1987, Paris, Unesco, 184 p. French.

نشریه‌ها و خبرنامه‌های سازمان‌های غیرحکومتی درباره‌ی حقوق بشر

ALDHU : Boletín informativo. Asociación Latino Americana para los Derechos Humanos (ALDHU), Quito, Ecuador. In Spanish.

Amnesty International Newsletter. Amnesty International, London. In English.

Anti-Slavery Reporter. Anti-Slavery Society for the Protection of Human Rights (ASSPHR), London. In English.

Asia Link. Centre for the Progress of Peoples, Kowloon, Hong Kong. Background Information. Commission of the Churches on International Affairs, Geneva. Occasional. In English.

Boletín del MOVIP (Movimiento por la Vida y la Paz), Buenos Aires, Argentina. In Spanish.

Boletín por el Imperio del Derecho. Comisión Andina de Jurista, Lima. In Spanish.

Boletín Informativo. Asociación Costarricense Haitiana, Costa Rica. In Spanish.

Boletín Informativo : Guatemala — Comunicado de Prensa. Comisión de Derechos Humanos de Guatemala. Mexico DF. In Spanish.

Boletín Informativo Honduras. Centro de Documentación de Honduras, Tegucigalpa, Honduras. In Spanish.

Boletín Informativo Sobre Asuntos Migratorios y Fronterizos. Centro de Información para Asuntos Migratorios y Fronterizos, Comité de Servicio de los Amigos, Mexico DF. In Spanish.

- Boletín Informativo Internacional*. Comisión Chilena de Derechos Humanos, Santiago, Chile. In Spanish.
- Boletín de Prensa*. Comité Permanente por la Defensa de los Derechos Humanos, Bogotá, Colombia. In Spanish.
- Brecha*: *Boletín Informativo*. Comisión para la Defensa de los Derechos Humanos en Centro-américa, San José, Costa Rica. In Spanish.
- Bulletin*: *Le droit au service de l'homme*. Le correspondant cisjordanien de la Commission internationale de juristes, Ramallah, Cisjordanie, via Israël. In French.
- Bulletin de l'IDERIC* (Institut d'études et de recherches interethniques et interculturelles), Nice, France. In French.
- Bulletin d'information du bureau international catholique de l'enfance (BICE)*. Geneva, Switzerland. In English and in French.
- Bulletin*. Lawyer's Committee for International Human Rights, New York. In English.
- Bulletin*. Stichting Mensenrechten Groningen, Groningen, Netherlands. In German.
- Bulletin*. Standing International Forum on Ethnic Conflict, c/o International Peace Research Institute, Oslo. In English.
- Bulletin CEDRI*. Comité européen pour la défense des réfugiés et immigrés. Basle, Switzerland. In French.
- Bulletin francophone de liaison et de documentation sur les droits de l'homme*. Association internationale de consultants en droits de l'homme, Geneva. In French.
- Bulletin d'information — informationsblatt*. Swiss Committee against Torture, Geneva. In French and German.
- Bulletin trimestriel de Pax Christi international*. Antwerp, Belgium. In French.
- CELS* (Centro de Estudios Legales y Sociales) *Boletín*. Buenos Aires, Argentina. In Spanish.
- Centre for the independence of judges and lawyers bulletin*. International Commission of Jurists, Chêne-Bougeries, Switzerland. In English, French, Spanish.
- CHOMI Reprints*. Clearing House on Migration Issues. Richmond, Victoria, Australia. In English.
- Canada Asia Currents*. Canada Asia Working Group, Toronto. In English.
- Chaqui del Corsudh Boletín*. Consejo Regional sur Peruano de Defensa de los Derechos Humanos, Cusco, Peru. In Spanish.
- Clearing House Report on Science and Human Rights*. American Association for the Advancement of Science. Washington DC. In English.
- CODEHUCA/Centre de documentacion*. Documentación sobre Derechos Humanos. San José, Costa Rica. In Spanish.
- Compass*. Newsletter of the Society for International Development. Rome, Italy. In English.
- Contact-O. INTERDOC Bulletin*. New Delhi, India. In English.
- Courrier de l'ACAT*. Action des Chrétiens pour l'abolition de la torture, Paris. In French.
- Cri des hommes*. Fédération internationale de droits de l'homme. Paris. In French.
- Cultural Survival Quarterly*. Cultural Survival, Cambridge. In English.
- Dalit Voice*: *The voice of the persecuted minorities*. Bangalore, India. In English.

- Derechos del Pueblo.* Comisión Ecuménica de Derechos Humanos. Bi-monthly publication. Quito, Ecuador. In Spanish.
- Derechos humanos.* Asociación pro Derechos Humanos de España, Madrid. In Spanish.
- Diálogo.* Comité Ecuménico pro Derechos Humanos, San José, Costa Rica. In Spanish.
- Echo.* World Confederation of Organizations of the Teaching Profession, Morgues, Switzerland. In English and Spanish.
- École et Paix.* Association mondiale : École instrument de paix, Geneva. In French.
- Economic and social bulletin.* International Conference of Free Trade Unions, Brussels. In English and French.
- Facts and Reports : Press cuttings on southern Africa.* Holland Committee on South Africa, Amsterdam. In English.
- Free Labour World.* International Confederation of Free Trade Unions, Brussels. In English.
- Freedom at issue.* Freedom House, New York. In English.
- GDR Committee for Human Rights : Bulletin.* GDR Committee for Human Rights, 1080 Berlin. In English and German.
- Hasta Encontrarlos : Boletín Informativo.* Federación Latinoamericana de Asociaciones de Familiares de Detenidos Desaparecidos (FEDEFAM), Caracas. In Spanish.
- Hommes et Libertés.* Ligue des droits de l'homme, Paris. In French.
- Human Rights/Droit de la personne.* Canadian Human Rights Foundation Newsletter. Montreal, Canada. English/French version.
- Human Rights Forum.* Indonesian Legal Aid Foundation, Institute for Economic and Social Research, Education and Information. Jakarta, Indonesia. In English.
- Human Rights : Newsletter.* Canadian Human Rights Foundation, Montreal, Canada. In English and French.
- Human Rights News.* National Council of Churches in Korea. Seoul. In English.
- Human Rights Research and Education Bulletin.* Human Rights Centre, University of Ottawa, Ottawa. In English and French.
- Human Rights in Thailand Report.* Co-ordinating Group for Religion in Society, Bangkok. In English.
- Human Rights Update.* Newsletter of the Human Rights Unit of the Commonwealth Secretariat. London. In English.
- Human Rights Watch.* Americas Watch ; Helsinki Watch ; Lawyers' Committee for International Human Rights, New York. In English.
- ICJ Bulletin.* International Commission of Jurists, Geneva. In English and French.
- ICJ Newsletter.* International Commission of Jurists, Geneva. In English.
- ICMC Newsletter.* International Catholic Migration Commission, Geneva. In English.
- IDOC Internazionale.* IDOC Internazionale, Rome. In English, French and Italian.
- IFDA Dossier.* Published every other month by the International Foundation for Development Alternatives, Nyon, Switzerland. In English, French and Spanish.
- Intworsa Bulletin.* International Third World Legal Studies Association. New York. In English.
- IPI Report.* International Press Institute, London. In English.